

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 15.04-96-98/13

Датум: 18.12.2014. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву Инвеститора «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик, за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, на територији општина Фоча и Гацко (инсталисана снага МХЕ „Сутјеска 2а“ је 4,77 MW и МХЕ „Сутјеска 2б“ је 3,27 MW), а на основу члана 90. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" број 71/12), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изградњена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), а у вези са тачком IV Одлуке о давању сагласности за изградњу малих хидроелектрана на подручју Националног парка „Сутјеска“ („Службени гласник Републике Српске“, број 14/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 13/02, 87/07 и 50/10), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Даје се Инвеститору «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик, ЕКОЛОШКА ДОЗВОЛА за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, на територији општина Фоча и Гацко (инсталисана снага МХЕ „Сутјеска 2а“ је 4,77 MW и МХЕ „Сутјеска 2б“ је 3,27 MW).

2. Погони и постројења за које се издаје еколошка дозвола су:

2.1. Мала хидроелектрана Сутјеска 2а планиране инсталисане снаге 4,77 MW са:

- Водозахватом бочног типа (који се састоји од водоуставе са преградом која се може спуштати и подизати, бочног преливног прага са вертикалном решетком и бочног таложника водозавата), без велике бране и без акумулације воде на којем је планирана изградња испуста за трајан биолошки минимум (неопходни еколошки прихватљив проток) и рибља стаза за миграцију риба
- Цјевоводом укупне дужине 2873 m и
- Машинском кућицом (стројаром) на око 70 m узводно од ушћа Сушког потока у Сутјеску

2.2. Мала хидроелектрана Сутјеска 2б инсталисане снаге 3,27 MW са:

- Водозахватом планинског „Тиролског“ типа (који се састоји од преграде са водозахватним прагоми решетком и таложника водозавата са опремом), низводно од ушћа Црног потока у Сутјеску, без велике бране и без акумулације воде, на којем је планирана изградња испуста за трајан биолошки минимум (неопходни еколошки прихватљив проток) и рибља стаза за миграцију риба
- Цјевоводом укупне дужине 4220 m и
- Машинском кућицом (стројаром) на око 175 m узводно од ушћа Јабушнице у Сутјеску (локалитет Саставци)

3. «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик дужан је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за издавање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Опште мјере током припреме захвата

- Припремити Елаборат о уређењу градилишта у којем треба да буде дефинисан: унутрашњи транспорт, складиштење материјала, снабдијевање енергијом и питком водом, начин збрињавања отпадних вода, грађевинског и другог отпада, мјере заштите на раду, систем противпожарне заштите.
- Пројектном документацијом дефинисати материјале и начин извођења радова, у циљу спречавања негативних посљедица усљед лошег извођења радова или кориштења неадекватних материјала.
- Пројектовање и изградњу предметног система спровести уз уважавање физичко-механичких и хемијских карактеристика тла и стијена, да би се објекти извели безбједно и економично уз обезбјеђење стабилности објеката и терена у дужем временском периоду.

Опште мјере након завршетка радова на изградњи система малих хидроелектрана на ријеци Сутјеска

- Одговорно лице које врши дјелатност на подручју националних паркова дужно је да се придржава и спроводи мјере заштите и развоја националног парка прописане Законом о националним парковима („Службени гласник Републике Српске“, број 75/10) и прописима донесеним на основу њега.
- Објекте за смјештај радника и друге помоћне објекте уклонити и простор очистити (уколико ће се неки од објеката користити касније исте привести планираној намјени уз одговарајућу документацију).
- Евентуалне септичке јаме из периода изградње објеката ускладити са Правилником о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације (Службени гласник Републике Српске, број 68/01).
- На евентуалном позајмишту материјала спровести антиерозионе мјере како би се спријечила појава клизишта, обрушавања и слично.
- Уредити и оплеменити простор око малих хидроелектрана како би се умањио негативни утицај на пејзаж.

3.2.2. Мјере спречавања емисија у ваздух и мјере за заштиту од буке

За вријеме изградње:

- Теретна возила и друга возила, који ће одвозити/довозити грађевински материјал и слично, прије изласка на саобраћајнице очистити од остатака земље која се може наћи на точковима возила, у складу са Законом о основима безбједности саобраћаја на путевима у Босни и Херцеговини (Сл. гласник БиХ бр. 06/06).
- Извршити прекривање церадом возила који превозе изразито суви прашинасти материјал, уколико возило иде у јавни саобраћај.
- Током застоја или било какве обуставе рада механизације искључити моторе на истим.

- Брзину и рад транспортних средстава прилагодити условима пута.
- Вршити техничке прегледе машина и возила која ће се користити приликом изградње објеката.
- Користити уређаје, возила и постројења која су класификована у категорију са минималним утицајем на квалитет ваздуха.
- Обавезно користити нискосумпорна горива, као енергенте.
- Примјенити све мјере током извођења грађевинских радова (ископ, утовар и истовар материјала) за спречавање дисперзије лебдећих честица на локацији, и примјењивати све мјере заштите којима се емисије лебдећих честица доводе у граничне вриједности (оптимална влажност материјала, квашење и орошавање материјала).
- Редовно одржавати и кvasити приступне и друге градилишне путеве као и манипулативне платое, а локалне саобраћајнице планирати на начин да се не поремети локални и транзитни саобраћај у односу на ситуацију прије почетка изградње.
- У циљу оцјене утицаја на стање квалитета ваздуха при извођењу радова на изградњи предметних малих хидроелектране, пратити концентрацију загађујућих материја у ваздуху.

У току експлоатације:

- Након изградње објеката малих хидроелектрана на ријеци Сутјеска извршити мјерење квалитета ваздуха, а уколико се уочи да је дошло до прекорачења вриједности прописаних Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (Службени гласник Републике Српске, број 124/12), спровести додатне мјере у циљу заштите квалитета ваздуха.
- У току експлоатације предметних енергетских постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха јер је технолошки процес производње електричне енергије такав да нема утицаја на ваздух.

3.2.3. Мјере за заштиту од буке

У току изградње:

- Грађевинске радове који производе велику буку изводити у одређеним временским интервалима у изводити их у планираном радном времену.
- Забрањено је коришћење грађевинских машина у ноћном периоду.
- Радници на градилишту морају користити заштитну опрему против буке.
- У случају да поједине машине прекорачују дозвољене вриједности нивоа буке не користити их, односно користити технички исправну механизацију.
- Користити машине са смањеном емисијом буке у животну средину и извршити подизање зеленог појаса, уз правилан одабир и диспозицију дрвореда и другог зеленила у циљу формирања заштитних баријера, према сусједним објектима и саобраћајницама.

У току експлоатације:

- У циљу спречавања емисије прекомјерне буке из објекта малих хидроелектрана на ријеци Сутјеска редовно пратити исправност и одржавати техничке стандарде инсталисане опреме и уређаја.
- Машинска зграда као највећи извор буке мора бити звучно изолована тако да спријечи ширење буке у животну средину.

- Нису потребне посебне мјере заштите становништва од буке у периоду експлоатације малих хидроелектрана, а у току ремонта радници морају користити заштитна средства ради заштите од буке.

3.2.4. Мјере спречавања емисија у површинске и подземне воде

У току изградње:

- Придржавати се мјера и услова за уређење простора у току извођења радова на изградњи малих хидроелектрана наведеним у пројектној документацији и локацијским условима.
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова, а правилном организацијом радова и надзором минимизирати могућност инцидентног загађења воде.
- Забрањено је истресање ископног материјала на обалу ријеке и у водоток.
- Спријечити замућеност водотока при извођењу радова у кориту ријеке изградњом привремених помоћних малих преграда, а накупљени материјал користити за насипање на потребним мјестима или одвозити на одлагалиште.
- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити на начин да се осигура одвод површинских вода прилагођен предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила, који ће се кретати на наведеним локацијама.
- Сакупљати фекалне отпадне воде у насељу за раднике и пречистити их (септичка јама са таложницама и дезинфекцијом помоћу хлоринатора или одговарајућег другог типског постројења), септичку јаму редовно одржавати и чистити њен садржај путем предузећа овлаштеног за ту врсту активности или на градилишту користити преносне еколошке санитарне тоалете и редовно их одржавати и празнити од стране овлашћене институције.
- Смјештај свих возила и механизације на градилишту, која користе течна гориво, вршити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалног загађења, односно процуривања.
- Забрањено је испуштање у водоток било какве отпадне воде настале на градилишту.
- Упоредо са изградњом малих хидроелектрана градити и наповољније рјешење проблема миграције риба, односно рибље стазе за миграцију риба наведене у тачки 2. овог рјешења.
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту а у случају процуривања горива, одмах приступити ремедијацији загађене површине.

У току експлоатације:

- Прелив на водозахвату (тип "Тиролског водозхвата") и на водозахвату бочног типа мора да омогући пропуштање неопходног еколошки прихватљивог протока (биолошког минимума), према одредбама члана 66. Закона о водама (Службени гласник Републике Српске, број 50/06).
- Вршити контролу испуштања биолошког минимума низводно од водозахватних грађевина, путем аутоматске водомјерне станице.
- На основу почетног, «нултог» стања спроводити програм мониторинга за континуирано праћење хидролошких параметара квалитета површинских вода.
- Управљање малим хидроелектранама је аутоматски, без сталне људске посаде, што значи да нема потребе за водоснабдијевањем низи третманом отпадних санитарно – фекалних вода у току рада предметних постројења.
- Уколико се у објекту изгради санитарни чвор, отпадне фекалне воде одводити у водонепропусну септичку јаму, у складу са Правилником о третману и одводњи

отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације (Службени гласник Републике Српске, бр. 68/01), која ће се празнити по потреби од стране овлаштеног предузећа, а за потребе санитарног чвора обезбједити технолошку воду из водотока уз назнаку да «Вода није за пиће».

- Испод трансформаторских постројења машинске зграде, као и испод турбина изградити непропусне танкване, уљне базене запремине довољне да могу примити евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинских зграда.
- Плуताјући нанос на подручју објеката хидроелектрана редовно сакупљати и по потреби одвозити у сарадњи са надлежном комуналном службом.
- Правилним управљањем при испуштању воде намијењених одржавању биолошког минимума осигурати одржавање живота акватичних заједница, устаљен режим и квалитет воде у ријечном кориту ријеке низводно од објеката малих хидроелектрана.
- За предметне објекте прибавити водне дозволе, у складу са Законом о водама и придржавати се услова из истих.
- Уколико експлоатацијом и функционисањем предметног објекта дође до промјене природног режима вода, а то проузрокује штету било каквог карактера одговорно лице постројења је дужно да узроке штете отклони, а штету надокнади.
- **Само пречишћене воде испуштати у крајњи реципијент у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник Републике Српске“, број 44/01).**

3.2.5. Мјере за заштиту земљишта

У току изградње:

- Прије почетка изградње испланирати приступне путеве за механизацију, те одлагалишта на локалитетима гдје ће бити најмања штета за биљни покров.
- На цијелој површини унутар границе извођења радова привремено уклонити површински слој земљишта и то попречним скидањем слојева са депоновањем материјала на привремене депоније дуж границе зоне радова.
- Обзиром да се ради о подручју у ком преовладавају земљишта нижих бонитетних категорија, односно земљишта која имају минимални надслој хумуса, уколико се при скидању површинског слоја наиђе на исти, оставити га за касније хортикултурно уређење локације градилишта чиме ће се умањити деградација педолошког слоја земљишта.
- Проводити редовно и контролисано збрињавање комуналног и опасног отпада, односно забрањено је било какво привремено или трајно одлагање отпадног материјала на околно тло осим на за те намјене Пројектом организације градилишта и Планом управљања отпадом предвиђеним мјестима, те поставити непропусне контејнере за отпад.
- Након завршетка радова санирати приступне путеве, привремена паркиралишта механизације и опреме те уклонити вишак грађевинског и отпадног материјала са ширег простора око мјеста грађења.
- Сјечу шума, односно крчење постојеће вегетације свести на минимум да се спријече процеси клизања и ерозије тла.
- Површине осјетљиве на ерозију заштитити средствима за стабилизацију тла као и засадити биљкама које спречавају ерозију.
- Паркиралишта морају бити водонепропусна ради спречавања процуривања уља и нафтних деривата у земљиште и воду, а гараже и платои на којима се врши евентуално прање и одржавање возила морају имати систем за прикупљање

- употребљених вода и отпадних уљних материја у таложник са сепаратором.
- Строго се забрањује дистрибуција и манипулација са нафтним дериватима на градилишту.
- Све привремене објекте, позајмишта, предмете и материјале са површина кориштених за потребе градилишта уклонити након завршетка радова и изравнати те површине уз њихово довођење у првобитно стање.
- Забрањено је отискивање материјала из ископа у ријечно корито.
- Могућност било каквих инцидентних ситуација у току извођења грађевинских радова, које могу имати утицај на животну средину, свести на минимум правилном организацијом грађења и надзором над извођењем радова.
- Добрим одабиром локације позајмишта материјала и одлагалишта отпадног материјала спријечити појаве ерозије, нестабилности падина и обрушавања терена.
- Радови на предметној локацији се морају организовати у оквиру димензија градилишта, утврђених пројектном документацијом, како би се спријечила деградација околног земљишта, флоре и фауне.
- У случају минирања све радове изводити у складу са Правилником о заштитним мјерама при руковању експлозивима и лагумању (минирању) у рудницима и каменоломима, као и при другим радовима и Правилником о техничким нормативима при руковању експлозивним средствима и минирањем у рударству (Службени гласник СФРЈ, 9/67, 26/88 и 63/88).
- Урадити акциони план заштите у случају просипања опасних материја у циљу спречавања загађења површинских и подземних вода, као и земљишта.
- У случају просипања нафте и уља одмах извршити чишћење тог простора посипањем апсорбента по загађеном земљишту и механички одстранити загађено земљиште.
- Сакупљено гориво и уље са посутим материјалом и одстрањено земљиште уклонити и депоновати на посебно предвиђено водонепропусно мјесто или у водонепропусни контејнер за опасни отпад.

У току експлоатације:

- На одговарајућим мјестима поставити контејнере затвореног типа за прикупљање комуналног отпада.
- На одговарајућим мјестима поставити посуде за чување и складиштење горива, мазива и уља, односно депоновања старог уља и мазива.
- Бурад која ће се користити за чување горива морају бити од поцинчаног челичног лима, заварене конструкције и са по два челична обруча ради заштите приликом премјештања, утовара и истовара.
- Манипулативни плато у кругу хидроелектрана асфалтирати или бетонирати тако да се спријечи процуривање нафте и њених деривата у земљиште и евентуално цурење из моторних возила која се крећу у кругу хидроелектране.
- Сва механизација која ће се користити за потребе функционисања предметних постројења мора бити паркирана на асфалтираном/бетонираном платоу за паркинг.
- У случају инцидента извршити хитну интервенцију у складу са плановима интервентних мјера у инцидентним ситуацијама.
- Вршити редовно одржавање и чишћење сабирних уљних јама испод турбина.
- На мјестима која су највише захваћена ерозионим процесима извршити мјере заштите од ерозије (шумско-мелиоративне радове) посебно на огољеним површинама.
- Редовно пратити околни терен и подузети мјере стабилизације тла ради заштите од ерозије.

- Извршити пошумљавање терена који је раскрчен због грађевинских радова да би се да би се свела на најмању могућу мјеру ерозије тла.

3.2.6. Мјере за управљање отпадом

За вријеме изградње:

- Селектовано сакупљати грађевински отпад и комунални отпад.
- На локалитету поставити довољан број контејнера за сакупљање комуналног отпада, а затим одвозити у сарадњи са комуналним предузећем у складу са уговором о сарадњи.
- Отпадна уља и мазива и други опасни отпад сакупљати у посебним бачвама, складиштити на наткривеној и бетонираној површини, и збрињавати у сарадњи са овлашћеном институцијом.
- Уколико дође до неконтролисаног истицања опасних материја (гориво, уље) обезбиједити довољне количине адсорбенса и адекватне посуде за прихватање горива, а даљи третман овог отпада вршити од стране овлашћене институције, која мора да обави уклањање опасних материја и асанацију терена у складу са одредбама Закона о управљању отпадом (Службени гласник Републике Српске, бр. 111/13).

У току експлоатације:

- Комунални отпад одлагати у затворене контејнере.
- Искориштене нафтне деривате (уља и мазива) сакупљати и складиштити у металну бурад, заштићену од атмосферског утицаја и приступа неовлашћених лица, до збрињавања са овлашћеном институцијом.
- Придржавати се Плана управљања отпадом припремљеним у складу са чл. 22. Закона о управљању отпадом (Службени гласник Републике Српске, број 111/13).
- **Уговоре са овлашћеним институцијама за збрињавање отпада, у складу са Каталогом отпада (Службени гласник Републике Српске, број 39/05), закључити у складу са Правилником о условима за пренос обавеза управљања отпадом са произвођача и продавца на одговорно лице система за прикупљање отпада (Службени гласник Републике Српске, број 118/05).**

3.2.7. Мјере за заштиту здравља

- У случају потребе изградити одговарајућу инфраструктуру (напајање струјом, као и путну инфраструктуру), како би се обезбиједила неометана комуникација локалног становништва између насеља и њихових имања.
- Обавеза одговорног лица је да изврши благовремено обавјештавање уколико се појави било који негативан утицај на здравље људи и животну средину у току изградње и експлоатације предметних малих хидроелектрана у складу са одредбама Закона о заштити животне средине и надлежностима Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.
- У циљу заштите здравља становништва слиједити Здравствену политику и стратегије за здравље у Републици Српској до 2010. године и препоруке Стратегије 5. за праћење и редукацију ризичних фактора животне и радне средине и јачање инфраструктуре и функције установа за Здравствену заштиту у поступку израде просторних и других планова, односно основа и друге инвестиционо-техничке документације (Службени гласник Републике Српске бр. 56/02) који су у вези са Националним акционим планом за здравље и животну средину (NEHAP) за

Републику Српску, усвојеним од стране Владе РС (Службени гласник Републике Српске, бр. 1/02).

3.2.8. Мјере за заштиту пејзажа и екосистема

У току изградње:

- Забрањена је сјеча и крчење постојећих шумских површина изван пројектом утврђеног простора за градилиште.
- Предузимати мјере за заштиту од пожара.
- Спријечити непотребну експлоатације природних добара (камена, хумуса).
- Планирати зелени појас од аутохтоног садног материјала уз машинске кућице и водозахват, у циљу спречавања или смањења евентуалног негативног утицаја на пејзажне карактеристике цјелокупног овог подручја

У току експлоатације:

- Пошумљававати голети погодне за пошумљавање.
- Предузимати мјера за заштиту од пожара.
- Одржавати зелени појас у функцији смањења негативног утицаја на пејзаж.
- Константно вршити мониторинг станишта и врста од посебне вриједности.

3.2.9. Мјере за заштиту ихтиофауне

У току изградње:

- Трајно обезбједити еколошки прихватљив проток воде (биолошки минимум).
- Изградити рибље стазе.
- Изградити био-акустичне ограде за рибе у циљу усмјеравања риба према рибљим стазама.
- Изградити баријере за спречавање пролаза риба до турбина.

У току експлоатације:

- Трајно обезбједити еколошки прихватљив проток воде (биолошки минимум).
- Одржавати рибље стазе проходним.
- У сарадњи са надлежном организацијом за газдовање рибљим фондом (СРД "Младица" Фоча), извршавати периодично порибљавање ријеке Сутјеска аутохтоним рибљим врстама.
- У случају евидентне штете по рибљи фонд и друге акватичне организме, а који настану као посљедица извођења радова на предметној локацији или рада предметних хидроелектрана, одговорно лице је обавезно извршити надокнаду и урадити програм санације екосистема сходно Закону о рибарству и Закону о заштити природе.

3.2.10. Мјере за заштиту флоре и фауне и мјере за спречавање наноса

У току изградње:

- Забрањено је уништавање постојећих станишта флоре и фауне изван пројектом утврђеног простора.
- Извршити подземно повезивање предметног система на најближи далековод.
- Све активности на изградњи овог система, а које имају потребу за евентуалним уклањањем појединих биљних врста, вршити под стручним надзором ЈП Национални парк Сутјеска.

У току експлоатације:

- Забрањено је уништавање постојећих станишта флоре и фауне изван пројектом утврђеног простора.
- Спровести мјере за минимизирање буке која се ствара током рада турбине.
- Спровести мјере заштите од ерозије слива као и смањење продукције наноса.

3.2.11. Мјере за заштиту културно – историјског и природног наслеђа

- Уколико се у току радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, о томе обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (члан 82. Закона о културним добрима, Службени гласник Републике Српске, број, број 11/95).
- Уколико се у току радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минералогско-петрографског поријекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавијестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица (Закон о заштити природе, Службени гласник Републике Српске, број 20/14).

3.2.12. Мјере за заштиту постојећих објеката и комуналне инфраструктуре

За вријеме изградње:

- У току изградње и експлоатације објеката за потребе функционисања МХЕ "Сутјеска 2а и 2б" са аспекта саобраћајне инфраструктуре, у сваком тренутку обезбиједити континуитет локалне и некатегорисане путне мреже која ће омогућити ефикасно и рационално опслуживање свих локалитета који егзистирају у окружењу, а све у складу са захтјевом да се изградњом објеката не наруши постојећа саобраћајна опслуженост локалитета.

У току експлоатације:

- Није потребно предузимати посебне мјере заштите постојећих објеката и комуналне инфраструктуре у току експлоатације осим кориштења постројења у складу са намјеном.

3.2.13. Остале мјере за спречавање или смањивање штетних утицаја на животну средину

Опис мјере	Учесталост
Водити записе о обуци и подизању свијести запослених о унапређењу радних процедура у циљу превенције загађења и инцидентних ситуација	Два пута годишње
Водити дневник у који се уписују подаци важни за рад хидроелектране Саставни дио треба бити извјештај о предузетим мјерама по захтјевима из еколошке дозволе и евентуално по	Мјесечно и годишње

захтјевима инспекције за заштиту животне средине и водопривредне инспекције.	
Надзирати и водити запис о провођењу програма порибљавања	Два пута годишње
Надзирати и водити запис о провођењу техничких мјера за заштиту од наноса	Једном годишње
Редовно надзирати активности на минимизацији настајања свих отпадних токова на локацији. Мјерити, вршити анализе квантитативно-квалитативних података	Једном годишње
Направити сумарни извјештај о свим претходно наведеним мјерама за мониторинг производње, настанка отпада и емисије.	Једном годишње

3.2.14. Мјере након затварања и престанка рада постројења

- Локације постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав материјал и терен локације потпуно рекултивисати (затравнити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину).
- Извршити процјену утицаја на животну средину у случају затварања постројења.

3.3. Одговорно лице је дужно да предузме и остале активности и мјере за смањење утицаја на животну средину из предметних постројења, а које су наведене у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе.

4. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

4.2. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (Службени гласник Републике Српске, број 124/12).

Граничне вриједности, толерантне вриједности и граница толеранције за заштиту здравља људи за сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM_{10} , $PM_{2.5}$), олово, бензен и угљен-моноксид:

Период узимања средње вриједности	Гранична вриједност	Граница толеранције	Толерантна вриједност
-----------------------------------	---------------------	---------------------	-----------------------

мјерења			
Сумпор-диоксид			
Један сат	350 µg/m ³	150 µg/m ³	500 µg/m ³
Један дан	125 µg/m ³	-	125 µg/m ³
Календарска година	50 µg/m ³	-	50 µg/m ³
Азот-диоксид			
Један сат	150 µg/m ³	75 µg/m ³	225 µg/m ³
Један дан	85 µg/m ³	40 µg/m ³	125 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	20 µg/m ³	60 µg/m ³
Суспендоване честице PM₁₀			
Један дан	50 µg/m ³	25 µg/m ³	75 µg/m ³
Календарска година	40 µg/m ³	8 µg/m ³	48 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2,5} СТАДИЈУМ 1			
Календарска година	25 µg/m ³	5 µg/m ³	30 µg/m ³
Суспендоване честице PM_{2,5} СТАДИЈУМ 2			
Календарска година	20 µg/m ³	-	20 µg/m ³
Олово			
Један дан	1 µg/m ³	-	1 µg/m ³
Календарска година	0,5 µg/m ³	0,5 µg/m ³	1 µg/m ³
Бензен			
Календарска година	5 µg/m ³	3 µg/m ³	8 µg/m ³
Угљен-моноксид			
Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	10 mg/m ³	6 mg/m ³	16 mg/m ³
Један дан	5 mg/m ³	5 mg/m ³	10 mg/m ³
Календарска година	3 mg/m ³	-	3 mg/m ³

Циљна вриједност за суспендоване честице PM_{2,5}

Период узимања средње вриједности мјерења	Циљна вриједност
Календарска година	25 µg/m ³

Циљна вриједност за приземни озон

Циљ	Период рачунања просјечне вриједности	Циљна вриједност
Заштита здравља људи	Максимална дневна осмочасовна средња вриједност	120 µg/m ³

Заштита вегетације	Од маја до јула	18 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
--------------------	-----------------	---------------------------------

Циљна вриједност за арсен, кадмијум, никл и бензо(а)пирен

Загађујућа материја	Циљна вриједност
Арсен	6 ng/m^3
Кадмијум	5 ng/m^3
Никл	20 ng/m^3
Бензо(а)пирен	1 ng/m^3

4.3. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. лист СРБиХ, бр. 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највиши дозвољени ниво вањске буке (dBA)			
		Еквивалентни нивои		Вршни нивои	
		дан	ноћ	L ₁₀	L ₁
I	Болничко, љечилишно	45	40	55	60
II	Туристичко, рекреацијска, опоравилишно	50	40	60	65
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине	55	45	65	70
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50	70	75
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно (комунални сервис)	65	60	75	80
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно без станова	70	70	80	85

Локације на којима су вршена мјерења за потребе припреме Доказа уз захтјев за издавање еколошке дозволе су сврстане у категорију II (Туристичко, рекреацијска, опоравилишно) и категорију III (Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреацијске површине). Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за одређену зону.

4.4. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (Службени гласник Републике Српске, 44/01):

Редни број	Параметар	Јединица мере	Гранична вредност
1.	Температура воде	°C	30
2.	pH		6,5-9,0
3.	Алкалитет	mg. CaCO ³ /l	-
4.	Електропроводљивост	μS/cm	-
5.	Остатак испарења-укупни	mg/l	-
6.	Остатак-нефилтрабилни	mg/l	35
7.	Остатак-филтрабилни	mg/l	-
8.	Суспендоване материје по <i>Imhoff-u</i>	ml taloga/l	0,5
9.	Растворени кисеоник	mg/l	-
		% засићења	
10.	НРК	mg/l	125
11.	ВРК ₅	mg/l	25
12.	Амонијачни азот	mg/l	10
	Амонијак	mg/l	-
13.	Нитритни азот	mg/l	1
14.	Нитратни азот	mg/l	10
15.	Укупни азот	mg/l	15
16.	Укупни фосфор	mg/l	3
17.	Масти и уља	mg/l	-
18.	Гвожђе	mg/l	2 000
19.	Кадмијум	mg/l	10
20.	Манган	mg/l	500
21.	Никл	mg/l	10
22.	Олово	mg/l	10
23.	Укупни хром	mg/l	100
24.	Цинк	mg/l	1 000

Граничне вриједности за квалитет површинских вода у складу са Уредбом о класификацији вода и категоризацији водотока (Службени гласник Републике Српске, број 42/01):

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V

pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO ₃ g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO ₃ , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, μS/cm	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп.материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК5 при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO ₄ , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Калијум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103-5*104	5*104-5*105	>105

На основу анализе квалитета воде утврђено да ријека Сутјеска на мјестима узорковања извршеним за вријеме израде Доказа уз захтјев за издавање еколошке дозволе припада I класи и II класи квалитета вода, како са физичко- хемијског, тако и са микробиолошког становишта.

5. Мониторинг

5.1. Одговорно лице постројења дужно је проводити мониторинг загађујућих материја на сљедећи начин:

А. Мониторинг у току изградње					
Мониторинг ваздуха					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
Параметри квалитета ваздуха	<p>Праћење основних параметара за утврђивање квалитета ваздуха предметног подручја - према Уредби о вриједностима квалитета ваздуха</p> <p>Сумпорни оксиди: CO₂, Азотни оксиди: NO, NO₂, NO_x, О₃, Угљиководоници, Укупне лебдеће честице (УЛЧ), Параметри вјетра: брзина и смјер вјетра, Хидрометеоролошки параметри: температура, релативна влажности и атмосферски притисак</p>	У оквиру пословних парцела – извођења грађевинских радова	Инсталисана комплетна станица са помоћном опремом за мониторинг квалитета ваздуха и помоћном опремом потребном за неометан аутоматски рад станице	Повремено - за вријеме извођења радова при којима настаје прашина и обавезно у случају инцидентних ситуација	

Мониторинг воде					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
Квалитет воде	<p>-Параметри квалитета воде (рН – вриједност; температура, °С амонијачни азот, g/m³; нитритни азот, g/m³; Нитратни азот, g/m³; фосфор, g/m³; талог након 0,5 h таложења, ml/l; укупне суспендоване материје, g/m³; уз обавезно укључену мутнућу и температуру воде. -Проток воде (на</p>	Мониторинг квалитета и квантитета на профили ријеке најниводнији профил у односу на локацију градилишта.	Аутоматска опрема за мјерење квалитета воде и за мјерење протока и нивоа.	Периодичан мониторинг квалитета вода у вијеме извођења радова и обавезно у случају инцидентних ситуација	

	мјерним профилима)			
--	--------------------	--	--	--

Мониторинг отпада				
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга
Параметри везани за збрињавање отпада	Успоставити евиденцију о производњи, врстама отпада, прикупљању и коначном збрињавању отпада	Према Плану управљања отпадом	Услуга акредитоване организације	Континуирано вођење евиденције о настанку и збрињавању отпада
Мониторинг земљишта				
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга
Квалитет земљишта	Садржај хумуса, Садржај фосфора, калијума и азота, рН вриједност	Окружење градилишта хидроелектрана	Услуга акредитоване организације	По потреби

Флора и фауна				
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга
Мониторинг флоре и фауне у току изградње	<p>Утврђивање и евидентирање штете нанесене флори и фауни током изградње</p> <p>Праћење оштећења појединих врста флоре, као и праћење стабилности екосистема усљед евентуалног уклањања појединих врста дрвећа, грмља и зељасте флоре.</p> <p>Праћење квалитативног и квантитативног стања, те праћење здравственог стања ихтиофауне.</p>	Непосредно уз локацију објеката који се граде.	Стручно лице	<p>Стални мониторинг</p> <p>Стандардна истраживања популација животиња и птица, те консултације са специјалистима ловне дивљачи, фаунистима, орнитолозима, ихтиолозима и истраживачима из свих области</p>

	Карактеристичне врсте појединих систематских категорија, посебно ловне дивљачи				
--	--	--	--	--	--

Б) Мониторинг за вријеме експлоатације објекта

Мониторинг ваздуха					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
Параметри квалитета ваздуха	<p>Праћење основних параметара за утврђивање квалитета ваздуха предметног подручја -према Уредби о вриједностима квалитета ваздуха</p> <p>Сумпорни оксиди: CO₂, Азотни оксиди: NO, NO₂, NO_x, О₃, Угљиководоници, Укупне лебдеће честице (УЛЧ), Параметри вјетра: брзина и смјер вјетра,</p> <p>Хидрометеоролошк и параметри: температура, релативна влажности и атмосферски притисак</p>	У непосредној близини локације хидроелектрана „Сутјеска 2а и 2б“	Инсталирана комплетна станица са помоћном опремом за мониторинг квалитета ваздуха и помоћном опремом потребном за неометан аутоматски рад станице	Након изградње, једном годишње	

Мониторинг квалитета водотока					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
	-Параметри квалитета воде (рН – вриједност; температура, °С; амонијачни азот, g/m ³ ; нитритни	Локација водозахвата и на испусном	Аутоматска опрема за мјерење квалитета воде и за мјерење протока и нивоа.	У фази рада хидроелектране четири пута у току прве године експлоатације хидроелектрана, а	

Параметри квалитета воде	азот g/m^3 ; нитратни азот g/m^3 фосфор, g/m^3 талог након ml/l; 0,5x таложeње уз обавезно укључену мутнућу и температуру воде; -Проток воде (на мјерним профилима)	мјесту машинске зграде		ради утврђивања физичко хемијских параметара. Након тога ако концентрације испитиваних параметара не буду прелазиле граничне вриједности, према законској регулативи РС само у случају инцидентне ситуације.
--------------------------	---	------------------------	--	---

Флора и фауна					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
Мониторинг флоре и фауне у току експлоатације	Праћење стабилности екосистема флоре у непосредној бизини система. Праћење појава на екосистемима флоре у ужој и широј зони Праћење квалитативног и квантитативног стања, те праћење здравственог стања ихтиофауне. Праћење стања популација ловне дивљачи	У широј и ужој зони система	Стручно лице	Стални мониторинг Стандардна истраживања популација животиња и птица, те консултације са специјалистима ловне дивљачи, фаунистима, орнитолозима, ихтиолозима и истраживачима из свих области	

Оскултација					
Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Начин вршења мониторинга	Вријеме вршења мониторинга	
Хидролошка мјерења у току експлоатације	Мјерење водостаја (протицаја),	Уређени мјерни профил низводно од преградног мјеста 50 до 150 m	аутоматска водомјерна станица	дневно	
Визуелни прегледи у току експлоатације, обала ријеке, водозахвата, трасе цјевовода и машинске зграде	Визуелни прегледи	падине на ободу водозахватне грађевине, трасе цјевовода и падина око машинске зграде	Особље МХЕ (техничка служба осматрања (Оскултације))	Врше се непрекидно периодично	

5.2. Инвеститор је дужан мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном еколошком инспектору.

5.3. Инвеститор је дужан без одлагања пријавити надлежном органу сваку случајну или непредвиђену незгоду или акцидент који значајно утиче на животну средину.

5.4. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача (Службени гласник Републике Српске, број 92/07) и о томе извјештавати Министарство.

6. Саставни дио овог рјешења чине «Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе» израђени од овлашћене институције „ПРОЈЕКТ“ а. д. Бања Лука.

7. Накнада за издавање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

8. Еколошка дозвола се издаје на период од пет година.

9. Министарство може извршити ванредну ревизију еколошке дозволе у случајевима утврђеним чл. 95. став 1. Закона о заштити животне средине.

Образложење

Дана 02.08.2013. године Инвеститор «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик, поднио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију захтјев за издавање еколошке дозволе за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, на територији

општина Фоча и Гацко (инсталисана снага МХЕ „Сутјеска 2а“ је 4,77 MW и МХЕ „Сутјеска 2б“ је 3,27 MW).

У складу са одредбама Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12) за пројекат МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска је проведен поступак процјене утицаја на животну средину, окончан Рјешењем овог Министарства о одобравању Студије утицаја на животну средину, број 15.04-96-7/13 од 29.07.2013. године. Овом поступку је претходио захтјев «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик од 21.12.2012. године за одобрење интегралне студије утицаја система МХЕ „Сутјеска 2а“ и „Сутјеска 2б“, обзиром на чињеницу да је поступак претходне процјене утицаја на животну средину вођен појединачно за сваку хидроелектрану и на исти начин су издати и локацијски услови. У захтјеву «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик је наведено да се обе хидроцентрале налази на истом водотоку (ријека Сутјеска), да је удаљеност објеката које припадају истом водотоку мања од 6 km и да се ради о објектима малих хидроелектрана снаге испод 5 MW. Цијенећи да није било правних препрека према одредбама Закона о општем управном поступку и Закона о заштити животне средине Министарство је прихватило интегрално разматрање након чега је, на основу поднешеног захтјева и достављене Студије утицаја на животну средину донесено напријед наведено Рјешење.

Према наводима Студије утицаја на животну средину и према Рјешењу о одобравању Студије утицаја на животну средину, утврђено је да се предметна постројења планирају градити на сљедећим катастарским честицама:

МХЕ СУТЈЕСКА 2а и 2б	Катастарска општина	Ангажоване парцеле		Укупан број парцела	Површина (m ²)	Ангажована површина катастарске парцеле (m ²)
		дијелови к.ч.бр.	цијеле к.ч.бр.			
К.О. Добрањево 1		2580/1		8	17.450	4.544
		1595			161.280	1.480
		2170/6			54.560	2.185
		2592/4			24.965	6.522
		1585			615.856	11.821
		2588/6			14.000	4.687
		2588/10			6.950	2.628
		2588/8			1.300	1.300
		2588/8			4.000	4.000
		цијеле к.ч.бр.				
К.О. Тјентиште		дијелови к.ч.бр.		2		
		186			49.720	3.342 + 2837 = 6179
		187			51.950	580 + 944 = 1524
УКУПНО					1.002.031	46.870

У складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине, уз захтјев су приложени Докази, које је према истој одредби израђени од „ПРОЈЕКТ“а. д. Бања Лука,

институције овлашћене од овог Министарства за обављање дјелатности из области заштите животне средине.

Докази поднијети уз захтјев садрже елементе које прописује члан 85. став 1. Закона о заштити животне средине. У Доказима су приложени Уговор о концесији за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2б“ на ријеци Сутјесци, број 05-312-1557/06, Уговор о концесији за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2а“ на ријеци Сутјесци, број 05-312-1559/06, Рјешење о водопривредним смјерницама за израду пројектне документације за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2б“ на ријеци Сутјесци, број 06-337-15486/08, Рјешење о водопривредним смјерницама за израду пројектне документације за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2а“ на ријеци Сутјесци, број 06-337-293/11, Локацијски услови за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2а“ на ријеци Сутјесци, број 15.02-364-534/11, Локацијски услови за изградњу мале хидроелектране „Сутјеска 2б“ на ријеци Сутјесци, број 15.02-364-530/11, Одлука о давању сагласности за изградњу малих хидроелектрана (до 5 MW) на подручју националног парка „Сутјеска“, број 04/1-012-2-204/12 и Рјешење о одобравању Студије утицаја на животну средину пројекта МХЕ пројекта МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, број 15.04-096-7/13.

У приложеним Доказима је наведено да је локација за мале хидроелектране на ријеци Сутјеска одабрана на бази максималне заштите природних вриједности подручја, односно да су елементи предметног система позиционирани на локацијама на којима су већ вршене антропогене интервенције, чиме се у потпуности избјегавају нове интервенције на овом простору, што спречава деградацију или уништавање постојећих природних вриједности и екосистема.

Као што је наведено, захтјев је поднесен за хидроелектране, чије су карактеристике сљедеће:

„Сутјеска 2а“ на ријеци Сутјеска је планирана у јужном дијелу Националног парка „Сутјеска“ на подручју насељеног мјеста Тјентиште, општина Фоча (већи дио цјевовода и машинска кућа), односно на подручју насељеног мјеста Изгори, општина Гацко (водозахват и мањи дио цјевовода). Водозахват, цјевовод и машинска кућа (стројара) је генерално планиран у клисури ријеке Сутјеска (Вратарска клисура), уз магистрални пут Фоча – Гацко. Водозахват је планиран у мањем ријечном проширењу (источно од мјеста Нинковићи), гдје је предвиђено да се захватање воде врши са дна ријеке, без велике бране и без акумулације воде. На преградном мјесту овог водозавата предвиђена је изградња испуста који осигурава трајан билошки минимум, као и рибља стаза за миграцију риба. Пројектовани тип турбине у овом систему не може да ради у периоду малих вода, што у техничком погледу гарантује одрживост биолошког минимума. Цјевовод је планиран већином између корита ријеке и магистралног пута М20, а након укопавања овог цјевовода у обалу ријеке исти неће бити видљив у простору, чиме је искључена и могућност деградације пејзажних карактеристика. Машинска кућа је планирана на 70m узводно од ушћа Сушког потока у ријеку Сутјеска. Објекат је малих димензија и исти неће имати утицај на пејзажне карактеристике овог локалитета.

„Сутјеска 2б“ на ријеци Сутјеска је планирана у долини ове ријеке, на територији општине Гацко. Цјелокупан систем ове мале хидроелектране се, према Доказима, налази изван граница Националног парка „Сутјеска“. Водозахват, цјевовод и машинска кућа (стројара) је генерално планиран у горњем току ријеке Сутјеска. Водозахват је планиран у

мањем ријечном проширењу, сјевероисточно од засеока Златица, низводно од ушћа Црног потока у Сутјеску, гдје је предвиђено да се хватање воде врши са дна ријеке, без велике бране и без акумулације воде. На преградном мјесту овог водозаврата предвиђена је изградња испуста који осигурава трајан биолошки минимум, као и рибља стаза за миграцију риба. Пројектовани тип турбине у овом систему не може да ради у периоду малих вода, што у техничком погледу гарантује одрживост биолошког минимума. Цјевовод највећим дијелом иде десном обалом Сутјеске и исти се планира укопати у десни бок корита ријеке. Машинска кућа је планирана на 175m узводно од ушћа Јабушнице у ријеку Сутјеска (локалитет Саставци). Објекат је малих димензија и исти неће имати утицај на пејзажне карактеристике овог локалитета.

У опису активности садржаним у Доказима, наведено је да ће мале хидроелектране „Сутјеска 2а и 2б“ са пратећом опремом и објектима служити за производњу електричне енергије и радиће потпуно аутоматизовано, без посаде. Комплетан надзор и управљање је даљинско. Водозаврати су преграде у водотоку, релативно мале висине и са безначајном акумулацијом воде. Изузимање воде из водотока, потребне за рад турбина, се врши у захватном дијелу преграде (водозахватни праг), кроз решетку постављену водоравно или окомито. Вода се, преко водозахватног прага, који може бити као бочни прелив водозаврата (Сутјеска 2а) или као дио преграде (Сутјеска 2б), прелива у таложник који служи за одстрањивање таложењем ситних пливајућих материја из водотока. Дио воде се прелива преко таложника и тече даље водотоком. Из таложника вода улази у цјевовод кроз фину решетку и тече према турбини. Преграда за малу хидроелектрану Сутјеска 2а се може спуштати и дизати, а водозахват је смјештен бочно од преграде. Спуштање преграде ће се вршити при потзреби протока воде за биолошки минимум, при бујичним водама и евентуално при оправкама опреме водоталожника или турбина. Производња електричне енергије не загађује околину отпадним гасовима и отпадним материјама. Код ових малих хидроелектрана минимални, еколошки прихватљив проток се обезбјеђује контролом нивоа воде у акумулацији испред водозаврата. У машинским кућицама (стројарама), поред турбина и генератора ће се смјестити сљедећа опрема: ормари интерфејса турбина и турбинских генератора, звјездишта и изводи генератора, одводи са ормарима, ормари интерфејса генератора, трансформатори побуде и кочења, развод непрекидног напајања напона 230 V, једносмјерни развод са исправљачима, акумулаторска батерија, командне табле агрегата, командна табла разводног постројења, командне табле сопствене потрошње, командне табле хидромашинске опреме и др. У машинским кућицама је предвиђена уградња електродизел агрегата за нужно напајање опреме у малим хидроелектранама.

Произведена електрична енергија ће се испоручити у електроенергетску мрежу кабловима, према рјешењу у главном пројекту, апремена сагласности надлежне електропривреде.

У Доказима се наводи да ће се за изградњу појединих објеката малих хидроелектрана на ријеци Сутјеска користити и земљишта у ријечном кориту за смјештај водозаврата са таложницима, затим дио земљишта у ријечном кориту и обалном појасу уз ријеку за постављање цјевовода који ће бити укопан у земљу са дјелимичним бетонирањем обале, дио површине уз ријеку за смјештај машинских кућица и трансформатора електричне енергије и дио земљишне површине за приступне путеве за изградњу, надзор и одржавање поменутих објеката. Ове површине ће бити заузете за

цијели период постојања постројења. У току изградње ових објеката ће бити повремено заузимано земљиште уз обалу ради одлагања грађевинског материјала и ископа земље до поновног затрпавања ископа, утрешка материјала и уклањања вишка ископаног материјала и истатака грађевинског материјала. Ово заузимање земљишта ће бити краткотрајно и по завршетку радова ће бити извршена санација тих површина.

У Доказима је наведено да је пројектом предвиђено извођење радова само у току дана и то у периоду ниског водостаја (април – септембар). За потребе изградње се морају изградити сервисни путеви и то за малу хидроелектрану Сутјеска 2а у дужини од око 1500m, а за малу хидроелектрану Сутјеска 2б у дужини од око 1000m.

Снабдијевање водом за запослене ће се вршити цистерном, а за евентуалне друге потребе ће се црпити из водотока. Снабдијевање горивом механизације на градилишту ће се вршити довозом горива аутоцистернама на мјесто пуњења у резервоаре грађевинских машина. Снабдијевање енергентима привремених градилишта ће бити извршено привременим електро линијама од најближе нисконапонске мреже, а након завршетка радова исте ће се уклонити. Нужно напајање биће ријешено постављањем дизел агрегата.

У Доказима се наводи да се у току изградње објеката малих хидроелектрана на ријеци Сутјеска могу појавити извјесне количине отпадних материја и гасова у околину (ваздух воду земљиште) бука и вибрације, али појава опасних материја није могућа. Емисије које се могу појавити су:

У току изградње: отпадне воде из градилишног насеља, отпадне воде из простора градилишта, Чврсти отпад (материјал од ископавања, остаци дрвене грађе при бетонерским радовима, остаци метала и других материјала, остаци бетона), течни отпад од сервисирања и одржавања механизације и машина, емисије у ваздух (емисије прашине од транспорта материјала, емисије прашине усљед извођења грађевинских земљаних радова, емисије издувних гасова механизације, бука и вибрације, свјетлост и топлота и зрачење од електричних водава који опслужује градилиште.

У току експлоатације: Отпадне материје (отпадно уље и маст при одржавању постројења), Бука и вибрације (рад турбина, генератора и трансформатора) електромагнетна зрачења од производње електричне енергије.

У складу с одредбом члана 85. Закона о заштити животне средине у дневном листу «Глас Српске», дана 06.08.2013. године објављено је обавјештење о поднесеном захтјеву за издавање еколошке дозволе, а документација је достављена општинама Гацко и Фоча, дана 05.08.2013. године, ради увида заинтересоване јавности.

У Законом одређеном року а ни до дана одлучивања није било примједби заинтересоване јавности на поднешени захтјев и документацију, нити су општина Гацко и Фоча доставиле примједбе на овај пројекат, према мишљењима број 03/4-36-8 од 13.09.2013. године из општине Гацко и број 06-36-сл/13 од 17.09.2014. године од општине Фоча.

С обзиром на одредбу члана 11. Закона о националним парковима („Службени гласник Републике Српске“, број 75/10) којом је прописано да се на подручју националног парка изузетно може дозволити градња енергетских објеката, ако су од интереса за Републику Српску, уз претходну сагласност Владе Републике Српске, а у вези са Рјешењем Министарства привреде, енергетике и развоја о утврђивању јавног интереса за додјелу

концесије за изградњу малих хидроелектрана, број 01-31-66/06, те Одлуком Владе Републике Српске о давању сагласности за изградњу малих хидроелектрана (до 5 MW) на подручју Националног парка „Сутјеска“ („Службени гласник Републике Српске“, број 14/12), ово Министарство спровело је поступак процјене утицаја на животну средину који претходи поступку издавања еколошке дозволе.

Наиме, тачком I претходно наведене Одлуке, Влада Републике Српске дала је сагласност за изградњу малих хидроелектрана на подручју Националног парка „Сутјеска“, и то: МХЕ „Сутјеска 2А“, процијењене снаге 4,77 MW и МХЕ „Сутјеска 2Б“, процијењене снаге 3,27 MW, на ријеци Сутјесци, на територији општине Гацко, док је тачком IV прописано да Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију може одлучити о потреби спровођења процјене утицаја на животну средину у складу са чланом 4. Уредбе о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучицање о обавези и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, бр. 7/06 и 21/10), с обзиром на посебну осјетљивост животне средине и посебне мјере заштите националног парка.

Закључком бр. 15.04-96-98/13 од 13.10.2013. године, ово Министарство прекинуло је поступак издавања еколошке дозволе за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, сматрајући да је исто потребно до усвајања Просторног плана подручја посебне намјене Национални парк „Сутјеска“.

Дана 07.10.2014. године овом Министарству обратио се «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик са захтјевом за раздвајање Рјешења о одобравању Студије утицаја на животну средину пројекта МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, број 15.04-096-7/13, те је истим тражено да се настави поступак издавања еколошке дозволе прекинут Закључком од 03.10.2013. године, на начин да се изда еколошка дозвола само за МХЕ „Сутјеска 2б“ . Разматрајући наведени захтјев овај орган је сачинио обавјештење дана 10.11.2014. године у којем је наведено да је Рјешење о одобравању Студије утицаја на животну средину пројекта МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска број 15.04-096-7/13 од 29.07.2013. године коначно, те да Закон о општем управном поступку не предвиђа правни институт „раздвајања“ рјешења, а исто није оспоравано ни путем ванредних правних средстава у управном поступку, нити је против Закључка о прекидању поступка издавања еколошке дозволе покренут управни спор, због чега није удовољено напријед наведеном захтјеву.

Дана 19.11.2014. године, «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик обратио се овом министарству са захтјевом за доношење рјешења односно за наставак поступка издавања еколошке дозволе за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, општине Фоча и Гацко, с обзиром на чињеницу да је Рјешење о одобравању Студије утицаја на животну средину за предметни пројекат, број 15.04-96-7/13 од 29.07.2013. године, које претходи поступку издавања еколошке дозволе, извршно рјешење, те да је у поступку издавања еколошке дозволе спроведен јавни увид без достављених примједби, због чега исти сматрају да су испуњени сви законски услови како би се наставио предметни поступак.

Увидом у спис предмета и достављени захтјев одлучено је да се поступак издавања еколошке дозволе за МХЕ „Сутјеска 2а и 2б“ на ријеци Сутјеска, општине Фоча и Гацко настави, из разлога што се еколошком дозволом не установљава право за грађење

постројења, већ се истом налажу мјере за спречавање или када то није изводљиво смањење емисија у ваздух, воду и земљиште како би се остварио висок ниво заштите животне средине приликом изградње и рада постројења.

Истовремено, Одлуком о давњу сагласности за изградњу малих хидроелектрана (до 5 MW) на подручју Националног парка „Сутјеска“ („Службени гласник Републике Српске“, број 14/12) Влада Републике Српске дала је сагласност за изградњу предметних постројења, те истовремено овластила ово Министарство да приступи издавању локацијских услова који су уједно и предуслов, односно један од доказа који се прилажу уз захтјев за издавање рјешења о еколошкој дозволи.

С обзиром на напријед наведено, цијенећи да су докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе израђени у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине, те да је спроведен цјелокупан поступак издавања еколошке дозволе без достављених примједби јавности у законском року, Министарство је на основу члана 90. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Накнада у износу од 150,00 KM наплаћена је у складу Законом о административним таксама (Службени гласник Републике Српске, број 100/11, 103/11 И 67/13).

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истовјетна примјерка таксирана са 100 KM судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. «DRINA HIDRO ENERGY» д.о.о. Угљевик
2. Одјељењу за просторно ... Фоча
3. Одјељењу за просторно ... Гацко
4. Републичком еколошком инспектору
5. Евиденцији
6. а/а